

Kancelář presidenta republiky

Referát:

Spisy záležitosti přímo se týkající:

24312/28, 25902/28, 26648/28, 270/29, 211143/30, A/35/36
Q 152/36, D 20557/36, D 3122/36, A/204/36, A 697/36,
D 5802/36, D 6111/36, D 6418/36, D 6605/36, 76-1993/36,
2078/36, 2136/36, 2182/36, 2384/36, 2908/37,
A 1033/37, A 1113/37, D 8248/38, D 5371/35, D 14240/40

Spisy záležitosti nepřímo se týkající:

Věc: Veškradská kánilika -

Emmanuel Kubrček, akcionář papírské továrny

Lhůta: kollektivně

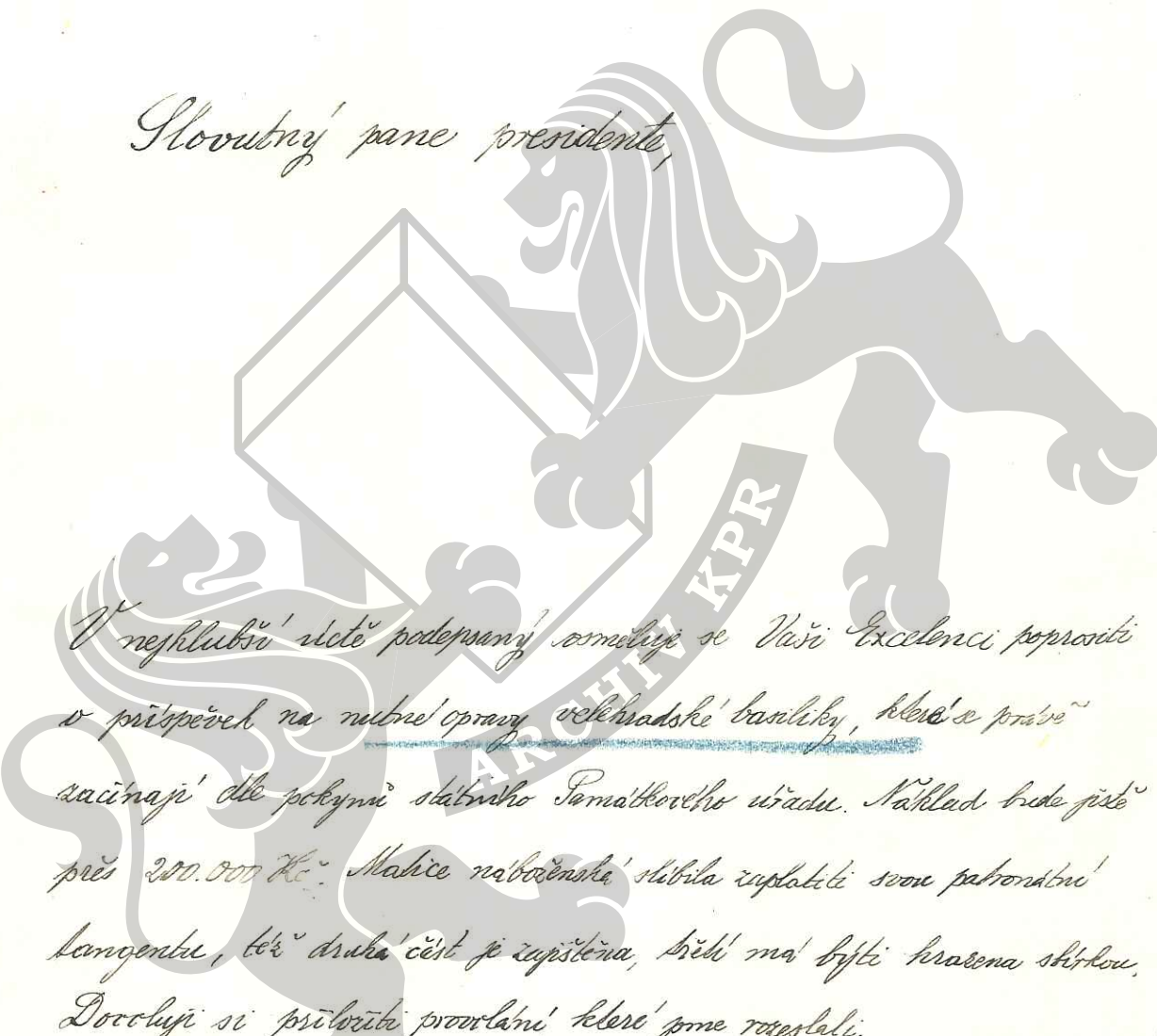
12 95905/94
Proba za přispěvek na
basiliku velehradskou.

D 3

D 4312/18

Honobný pane presidente,

V nejhlubší vděčně podepsaný osměluje se Vaši Excelenci poprositi
o přispěvek na nutné opravy velehradské basiliky, která se právě
zacínají dle pokynů státního Památkového úřadu. Náklad bude jistě
přes 200.000 Kč. Matice náboženská slíbila zaplatiti svou podílnou
koncentru, což dráha cesty je zápisována, šicli má býti hrazena sbírkou.
Dovoluje si přiložiti prohlášení, které jsme rozeslali.

Četl jsem s velikou radostí, jak Vaše Excelence se zajímala o
restauraci brébského chrámu sv. Prokopa. Po tomto chrámu je velehradský
kostel největší románskou památkou na Moravě, chrám dle úsudku
Památkového úřadu je nejmilejší vyveden při barokové přestavbě.
Uvnitř i vnějšek kostela velmi utrpěl. Jest nutno co nejdříve
něco dělati, aby tak vzácné památky se zachovaly.

Z té příčiny dovoluje si v nejhlubší vděčně podepsaný, který
v dorozumění s konkurenčním výborem opravu provádk, prosbu předložiti.

Immanuel Kubíček,
rektor Papešské koleje.

MINISTERSTVO

ŠKOLSTVÍ A NÁRODNÍ OSVĚTY

V PRAZE dne 7. září 1928.

Č. j. 91281/28-V.

Při odpovědi budiž toto číslo jednací uvedeno.

O každé věci pište samostatně!

Věc: Velehrad, farní kostel, oprava,
státní subvence.

Odpověď k čís. D 4312/28 ze dne 6. července 1928.

Přílohy 1.

Kanceláři presidenta republiky

v Praze IV.

K citovanému přípisu oznamuje ministerstvo školství a národní osvěty, že duchovní správa na Velehradě hodlá v tomto období provést zabezpečení střech, vnějších zdí kostela a jeho odvodnění. Tyto práce jsou značně rozsáhlé pro velikost kostela, odvodnění pak má se provést odkopem narostlého terenu, čímž se docílí spolehlivé vysušení bez porušení zdiva a kromě toho se zároveň uplatní i pohled na kvádrové zdivo s architektonickým článkovaním.

S touto prací sezapočalo již v roce 1927 na východní straně kostela a to se zdarem. Rozpočet na tyto práce činí po adjustaci 206.051.22 Kč. O úhradě tohoto nákladu bude jednáno konkurenčně s Náboženskou maticí, při čemž duchovní správa snaží se i opatřit si část úhrady výnosem pořádané sbírky.

Státní památkový úřad pro Moravu a Slezsko v Brně navrhl sem přípisem ze dne 24. ledna 1928 č.j. 8/28 povolení subvence na tuto opravu ze zdejšího úvěru pro ochranu památek, ministerstvo školství a národní osvěty však rozhodlo

výnosem z 20. dubna 1928 č.j. 12534/28-V, že hodlá rozhodnouti o výši tohoto navrženého příspěvku z úvěru památkového až při projednávání úhrady rozpočteného nákladu s Náboženskou Maticí.

Ministerstvo školství a národní osvěty nemůže proto zatím ještě oznámiti, v jaké částce přispěje k této opravě, podotýká však, že jde o opravu, pro niž možno doporučiti udělení příspěvku panem prezidentem republiky.

K úplnosti informace upozorňuje ministerstvo školství a národní osvěty, že za zdejší podpory byla až dosud zabezpečena jednak malířská výzdoba kaple sv. Petra v tomto chrámě, na niž byla vyplacena subvence 3800 Kč výnosem z 21. listopadu 1925 č.j. 103435/25, jednak malířská výzdoba kaple sv. Josefa, na niž byla poukázána podpora 5000 Kč zdejším výnosem z 30. prosince 1927 č.j. 155244/27.

Příloha se vrací.

Za ministra :

Pan prezident uvažoval na restauraci románského kostela v Třebčicích 15.000 Kč. Ministerstvo škol. doporučuje, aby pan prezident přiměl i na opravu velehradské basiliky, která je v trebčiczkém chrámě nejstarší na Moravě. Poněvadž náklad s opravou spojený uhradí ze dvou třetin Náboženská Matice s památkovým úřadem, myslím, že stačí přiměřet 10.000 Kč.

Hlášeno panu kancléři

22 IX 28 Kuc.

Blahy 29 28

Příspěvek 10.000 Kč (9 esektií) pokrven.

Topolčianky, 24. 10. 28.

5902/2024

KANCELÁŘ
DOŠLO 22. ŘÍJNA 1928
PRESIDENTA REPUBLIKY
PŘÍLOHY: 4

D 6648/
✓ 4

Slovutný pane presidente,

hluboce dojat chapu se péra, abych poděkoval Vaši Excellenci
za vzácný dar 10.000 Kč (deset tisíc) na opravu velehradské basiliky.

Velice by nás všichni těšilo, kdybyste, pane presidente, pro svou přítomnost
nejednu na Moravu aneb na Slovensko přijel se podívat na Velehrad
a na vykopávky ve St. Měste.

Pro této příležitosti dovoluji si též blahopřáti Vaši Excellenci
k desítiletému jubileu naší československé Republiky, též gmeinem všech
institucí cyrilometodějských na Velehradě.

Puďte, slovutný pane presidente, připnouti tento republikový přejis našeho
obchvu, úcty a oddanosti.

Na Velehradě 20. října 1928

Emanuel Hubička,
rektor Papci. kolje.

Na vedoucí:
Ct. acty

V Praze dne 22. října 1928

Spisovna.

Došlo: 23. X. 1928
Založeno:

24. XII 1928 689 1486

Handwritten: 278a *over?*

Druh..... **TELEGRAM** Došel pod číslom.....
XLT = PRESIDENT MASARYK
KANCELARIE PRAHA =
DOŠLO 24 PROSCE 1928
PRESIDENTIA REPUBLIKY
PŘÍLOHY!

Handwritten: 9/6/28/1486

Přijal na
vedení číslo pracovním číslo číslo

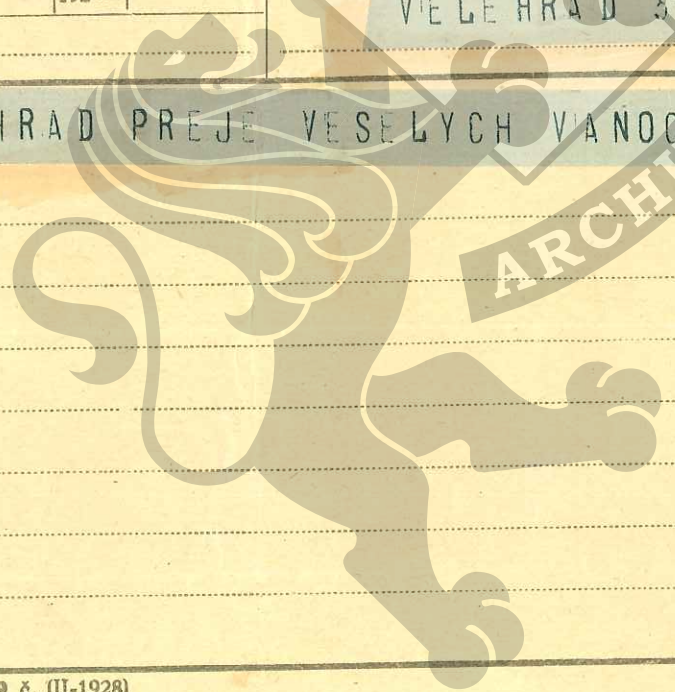
Služební údaje, směr dopravy

dne / měsíce roku v..... h
4 pros. 192.....

Podací úřad Číslo
VIELEHRAD 30-11-24-10H =

Počet slov Podán dne h

VIELEHRAD PREJE VESELYCH VIANOC NOVIÉHO ROKU = KUBICEK .

p. 152/36

N á r o d e č e s k o s l o v e n s k ý !

Rok 1935 byl pro Velehrad důležitým výročím. 1050 let uplynulo od smrti prvního slovanského věrozvěsta svatého Metoděje, jenž se svým bratrem Konstantinem - Cyrilem položil základy slovanské vzdělanosti. Na Velehradě, na místě, kde slovanský lid uctívá tyto veliké muže, není třeba se starati o pomník, který by hlásal vděčnost československého národa. Zbudovala jej již minulá staletí. Mohutným a stkvělým pomníkem jest svatyně velehradská, vzácné dílo stavitelského umění cisterciáckého. Jedna povinnost však na nás doléhá: stav této památky, soustřeďující uctu cyrilometodějskou, jest tak žalostný, že jest třeba neodkladného zakročení, aby se stala nyní v jubilejním období opět tím, čím má býti - důstojným výrazem lásky občanů Československé republiky k těm mužům, kteří po stránce náboženské a kulturní byli jejími otci.

Roku 1935 jest tomu 200 let, co bylo dokončeno přestavění chrámu do té podoby, jakou má nyní, a kdy byl slavnostně vysvěcen. Když Josef II. zrušil velehradský klášter, jenž byl udržovatelem svatyně, bylo to pro vzácnou stavitelskou památku velkou pohromou. Před úplnou zkázou ji zachránila česká veřejnost v druhé polovici minulého století, kdy se konaly rozsáhlé přípravy na cyrilometodějské mileniové oslavy. Ačkoliv se stal tehdy Velehrad středem pozornosti celého Slovanstva i křesťanského světa neslovanského, přece nebylo lze za stísněných poměrů politických provést opravy tak, jak by toho byl umělecký a kulturní význam svatyně zasloužil. Od roku 1918, kdy se poměry změnily a důležitost Velehradu vzrostla, nebylo pro něj vykonáno mnoho. Neuvědomili jsme si s dostatek, že byl důležitým národním střediskem za doby utisku, že se tam svorně pojila myšlenka národnostní k náboženské, že se stal za posledních desetiletí hlavním střediskem cyrilometodějských snah, důležitým ohniskem pěstění slovanské vzájemnosti a kulturního i náboženského porozumění mezi slovanskými národy, které tam posílají své zástupce na sjezdy tam pořádané, při nichž se seznamují také příslušníci jiných národností s kulturním a náboženským životem u Slovanů. Tak hlavně od doby oslav tisícího výročí příchodu slovanských věrozvěstů na Moravu překračuje Velehrad více a více svůj úzký místní význam.

Ze známých příčin byla jubilejní oslava z roku 1935 odložena na následující rok. Středem slavností bude opět Velehrad. Nebylo by slušno, aby se konaly v chrámě tak sešlém. Jest třeba opravit štuky, fresky, oltářní obrazy, mramorovou výzdobu, vzácné kůrní lavice značné umělecké ceny - zkrátka vnitřek svatyně. Náklad na to bude veliký. Žádáme tedy československou veřejnost, aby přispěla na opravu národní svatyně, basiliky velehradské. Zámožnějším jednotlivcům, spolkům a peněžním ústavům se naskytuje příležitost převzítí náklad na opravu některé z četných chrámových kaplí nebo oltářů, a tím zapsati své jméno do dějin svatyně, pro Slovanstvo tak významné. Bude však vítán každý i menší dar. Každý nechť přispěje na restauraci mohutného cyrilometodějského pomníku, svatyně velehradské!

Zuprat.

PAPEŽSKÁ KOLEJ T. J.
NA VELEHRADĚ.

Telefon: 7

Na Velehradě dne 20. ledna 1936.

A 135/36
A 152/36

Slovutný pane ministře!

Jelikož jsem opomenul přiložit v posledním dopise provolání k československému národu o podporu na opravu basiliky, posílám je nyní dodatečně.

K vůli informaci dovoluji si připomenouti, že toto provolání podepsali mezi jinými:

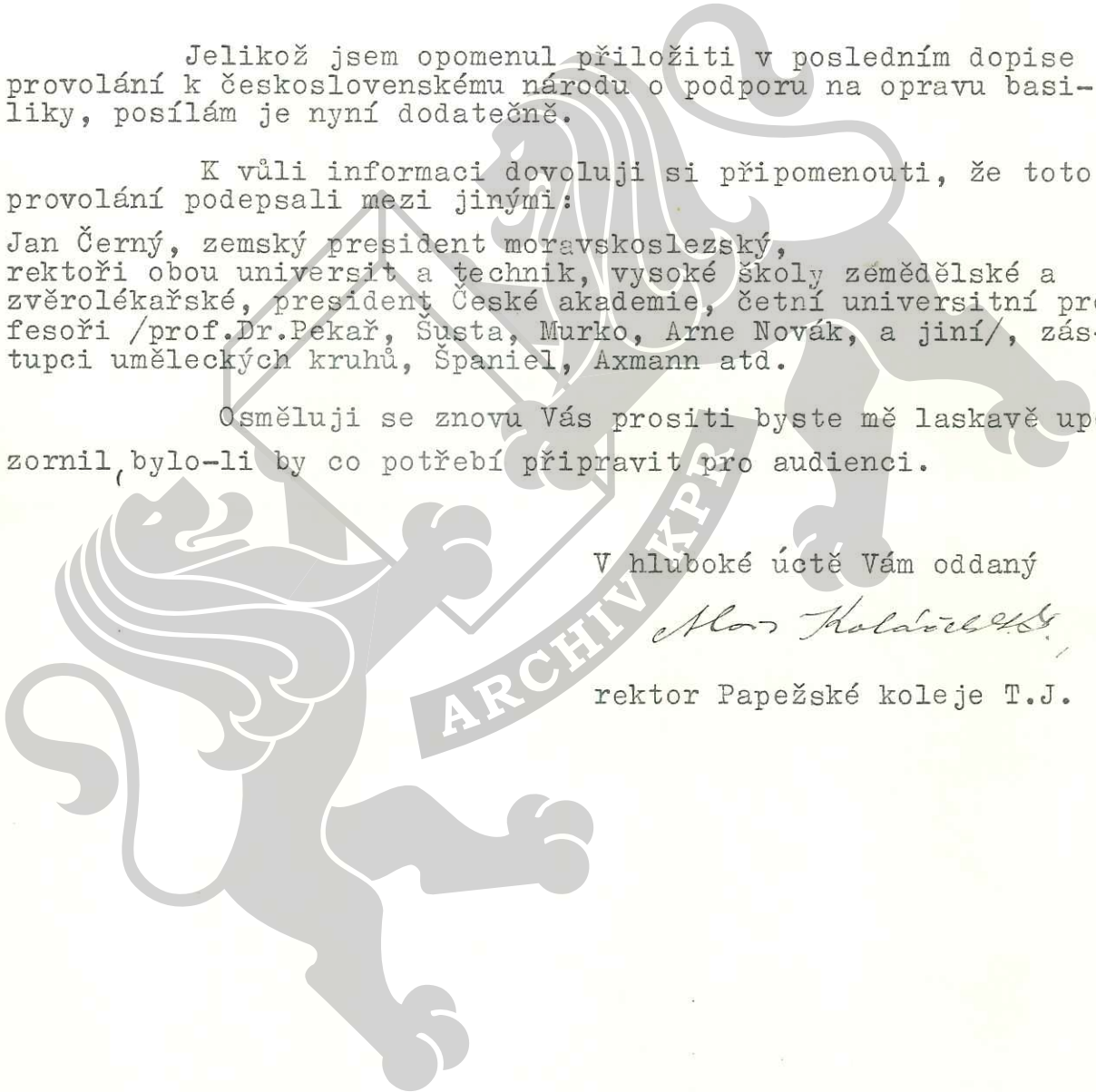
Jan Černý, zemský prezident moravskoslezský, rektori obou universit a technik, vysoké školy zemědělské a zvěrolékařské, prezident České akademie, četní universitní profesori /prof. Dr. Pekař, Šusta, Murko, Arne Novák, a jiní/, zástupci uměleckých kruhů, Španiel, Axmann atd.

Osměluji se znovu Vás prositi byste mě laskavě upozornil, bylo-li by co potřebí připravit pro audienci.

V hluboké úctě Vám oddaný

Alon Kalavicki

rektor Papežské koleje T. J.

Opis

26418/36 edel

JUBILEJNÍ CYRILOMETODĚJSKÉ OSLAVY NA VELEHRADĚ

Pan

Dr. Eduard Beneš, president
republiky Československé

TELEFON ČÍSLO 7
TELEGRAMY: OSLAVY VELEHRAD
ČÍSLO POŠTOVNÍ SPOŘITELNY BRNO 115.995
STANICE DRÁHY ST. MĚSTO-UH. HRADIŠTĚ

v P r a z e .

RPR.Sk

NA VELEHRADĚ dne 29. května 1936.

D 6605/36

Pane presidente,

při audienci, kterou jste mi svého času ráčil udělit, dovolil jsem si Vás co nejuctivěji pozvati k přichystanému Vašemu zájezdu na Moravu též na Velehrad, a to tím spíše, že letos toto místo pro náš národ tolik významné, jak jsem Vám ústně obšírně vyložil, prožívá slavné dny jubilejní. Ráčil jste mi přislíbiti, že dle možnosti na Velehradě se zastavíte. Na základě toho pozval jsem Vás jménem slavnostního výboru ještě jednou písemně na Velehrad. Bylo mi pak naznačeno, že tato Vaše návštěva u nás možná je. Také skutečně byla do původního programu Vaší cesty částí Moravy pojata. Nyní však ke své veliké bolesti zjišťuji, že program cestovní byl zkrácen a že vypadl především Velehrad.

Prosím znovu, aby do pozměněného programu sebe kratší návštěva Velehradu byla pojata, neboť technicky je to možné, ježto cesty propo- nované po dvakrátě jdou skoro těsně kolem Velehradu. Na př. z Otrokovic je na Velehrad přímo jenom skok, nějakých dvacet kilometrů, z Hodonína pak ani ne 40 km.

Kdyby Velehrad letos právě neprodělával jubilejní dny a oslavy, nad nimiž i vláda československá pro velký jejich celostátní, ba i všeslovanský význam sama převzala protektorát, snad bych ani tolik nenaléhal, ale pak mám opravdu velkou obavu, aby pomnutí Velehradu nebylo nějak tendenčně vykládáno a zbytečně nepoškodilo dobrou věc nám všem společnou.

Doufám, pane presidente, že z těchto opravdu vážných dů- vodů se u nás na Velehradě zastavíte. Ujišťuji Vás, že budete opravdu srdečně a upřímně uvítán a že se sám přesvědčíte, jak tato návštěva Va- ší blahodárně v mnohém a mnohém ohledu bude působit. Náš katolický lid na Moravě i na Slovensku především uvítá tuto Vaši návštěvu s nesmírnou do- stí jako neklamné znamení vnitřní konsolidace u nás.

V hluboké úctě Vám, pane presidente, oddaný

*Kj c.č. D 5802/36
Zalobit*

*V Praze dne 5. června 1936
Růž*

Stan Kolář
rektor Papežské koleje T. J.

Jubilejní cyrilometodějské oslavy
NA VELEHRADĚ.

*Došlo: 9. VI. 36
Založeno: 9. VI. 36*

*Právě palácem
v Praze*

#3

Druh **TELEGRAM** Došel pod číslem 99

= pan president dr edvard beneš
praha. =

Přijal na

vedec číslo pracovním místě číslo

278

Služební údaje, směr dopravy

dne měsíce roku 193.....
1068

6/7. 36 Tch

velehrad 25 14 6/7 1000

Počet slov 36

Podán dne

padesattisic ucastniku velehradskych slavnosti vzpomina:
sveho milovaneho presidenta ="

Hlášeno prezidentu republiky

Sděleno Pražským Novinám.

1. 10. 36
27

83

Druh **TELEGRAM** Došel pod číslem *222*

pan president dr eduard

benes praha =

KANCELAR
DOŠLO 18 SRPNA 1936
PRESIDENTA REPUBLIKY
PŘÍLOHY

2236 10

Služební úřední doprava

Přijal na

vedení číslo

pracovním místě číslo

➔ 278 ➔

H 2182/36

dne ➔ 17 / VIII 1936 - STJ ➔ h

Podací třída

Číslo

Podání

Podán dne

11 velehrad 29. - 28. - 17. - 2000 =

poutníci z uhersko brodska a valassko kloboucka posilaji
vam z jubilejní pouti na velehrad hold oddannosti a vernosti
= msgr hlobil uhersky brod ="

Hlášeno presidentu republiky

Sděleno Pražským Novinám 18. SRP. 1936

9824838 adw VII 1945

Blattnummer Číslo listu 25	PANU PRESIDENTU CSR 1 is.	Übermittlungsnummer Číslo výpravni
Aufgenommen - Přijat	REPUBLIKY DR E BENESOVI PRAHA =	Übermittelt - Vypraven
281 1430	KANCELAR DOŠLO 9. CERVENCE 1945 PRESIDENTA REPUBLIKY PŘÍLOHY:	D 5371/45
- 6.VII.1945		

Bestimmungsamt - Adr: 725 UHERSKE HRADISTE 44 34 6 1030 = - Hod. Dienstliche Angaben — Leitweg
Služební údaje — dopravní cesta

DESETITIS ICE POUTNIKU NA VELEHRADE DEKUJI VAM PANE PRESIDENTE ZA
 VELKE D I LO ZA OSVOBOZENI NASEHO NARODA A UJISTUJI VAS SVOU UCTOU
 A NEOBLOMNOU VERNOSTI REPUBLICICE = REKTOR PAPEZSKE KOLEJE +